

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE VODOVOD I
KANALIZACIJA D.O.O. SARAJEVO

**FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2016. GODINE
I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**

ODGOVORNOST ZA FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Uprava je odgovorna da osigura da su finansijski izvještaji Preduzeća KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo pripremljeni za svaku finansijsku godinu u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, koji pružaju istinit i fer pregled stanja u Preduzeću, kao i njegove rezultate poslovanja za navedeni period.

Nakon provedbe odgovarajućeg istraživanja, Uprava opravdano očekuje da će Preduzeće u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Pri izradi finansijskih izvještaja, odgovornosti Uprave obuhvataju sljedeće:

- *odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;*
- *davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;*
- *postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima;*
- *sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Preduzeće nastaviti poslovanje nije primjerena.*

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Preduzeće. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Preduzeće, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevare i drugih nepravilnosti.

Razumijemo i prihvatomamo da je revizija obavljena u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji i standardima revizije primjenjivim u Federacije Bosne i Hercegovine, budući da zaključno sa današnjim danom u FBiH nisu objavljeni i nisu na snazi revidirani i novi međunarodni revizorski standardi, te se i ne primjenjuju u svom punom obimu i sadržaju.

Za i u ime Uprave

Direktor Nezir Hadžić

KJKP "VODOVOD I KANALIZACIJA" D.O.O. SARAJEVO

Adresa: Jaroslava Černija br. 8

Mart/2017. godine

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Osnivačima KJKP "VODOVOD I KANALIZACIJA" D.O.O. SARAJEVO

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo (u daljem tekstu "Preduzeće"), Bilans stanja na dan 31. decembar 2016. godine, Bilans uspjeha, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o promjenama na kapitalu, te bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Osnova za mišljenje sa rezervom

Evidentirana vodovodna i kanalizaciona mreža, koja je data na upravljanje i korištenje Preduzeću, ne evidentira se na način da je moguće primjeniti MRS-16 u dijelu isknjižavanja zamjenskog dijela ulaganja u ovu imovinu.

Preduzeće za svoju imovinu, nije vršilo mjerena nakon početnog priznavanja, shodno zahtjevima iz standarda, zbog čega nemamo elemenata da potvrdimo da je ista realno iskazana i da odgovara tržišnoj ili fer vrijednosti. To se posebno odnosi na zemljišta i objekte koja se vode kao materijalna sredstva u pripremi, a čija se fer ili tržišna vrijednost, shodno zahtjevima iz paragrafa 32. MRS 16 - Nekretine, postrojenja i oprema, utvrđuje procjenom.

Obračun amortizacije za dio evidentirane imovine koja nije u posjedu i koja nije pod kontrolom Preduzeća precjenjuje troškove tekućeg poslovanja. Iznos godišnje amortizacije iznosi 447.192 KM. U okviru stalnih sredstava Preduzeće ima imovinu koja mu nije u posjedu, a nalaze se području RS (Jahorina i Lupovac), ukupne nabavne vrijednosti 94.198.754 KM, ukupne ispravke vrijednosti 82.305.441 KM, te sadašnje neotpisane vrijednosti u iznosu od 11.893.312 KM. Pored navedenog Preduzeće ima evidentirano Odmarašte Jahorina nabavke vrijednosti 748.639 KM, ispravke vrijednosti 646.753 KM, sadašnje vrijednosti 101.886 KM. Amortizacija je obračunata u iznosu od 7.860 KM.

Preduzeće nije vršilo procjenu imovine u smislu odgovora da li postoje bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršilo procjenu nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno paragrapu 9. i ostalim zahtjevima iz MRS 36 - Umanjenje vrijednosti sredstava, a posebno u vezi sa paragrafom 51. koji se odnosi na provjeru ostatka vrijednosti i vijeka upotrebe sredstava i drugim zahtjevima iz MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema.

Preduzeće ima značajne sudske sporove za koje nije izvršilo rezervacije. Detaljnije u napomeni 16. izvještaja.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanih u odjeljku "Osnova za mišljenje s rezervom", finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, finansijski položaj KJKP "VODOVOD I KANALIZACIJA" D.O.O. SARAJEVO na dan 31.12.2016. godine, rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za 2016. godinu u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Isticanje pitanja

1. *Preduzeće prilikom obavljanja svoje djelatnosti, a u cilju zadovoljavanja opštih javnih interesa, koristi značajan dio imovine koja mu je data na upravljanje i korištenje od strane Osnivača (vodovodna i kanalizaciona mreža). Zbog nepostojanja zakonskih okvira vezanih za Javno dobro (potrebe jasnog definisanja javnog dobra), kao i zakonskih okvira vezanih za koncesiju nad javnim dobrom ("plaćanja" naknada za koncesiju prilikom korištenja javnog dobra datog na upravljanje i korištenje), mi sugerišemo Osnivaču da definiše jasnu strategiju evidencije javnog dobra kroz akt "Smjernice metodologije evidencije javnog dobra". Navedeno znači da bi Osnivač trebao da jasno definiše metodologiju evidencije javnog dobra koju je dao na upravljanje i korištenje Preduzeću u kome je 100% vlasnik. Navedeno je neophodno i zbog evidentne potrebe donošenja i zakonskih rješenja za privatizaciju javnih preduzeća (zaštita imovine, koja zbog javnih interesa ne može biti dio kapitala javnog Preduzeća). Na osnovu jasnih Smjernica u vezi sa definisanjem javnog dobra, Preduzeće bi moralo izvršiti reklasifikaciju svoje imovine u okviru aktive Preduzeće, te reklasifikaciju povezanih konta u okviru svoje pasive. Navedene aktivnosti zahtjevaju vremena i stučnog znanja u narednom periodu, kao i Odluka osnivača, tako da sugerišemo Osnivaču da u što kraćem roku započne aktivnosti donošenja Smjernica izrade metodologije evidencije javnog dobra.*
2. *U okviru evideniranih investicija u toku (postrojenja i oprema u pripremi) evidentirane su sljedeće pozicije:*
 - obustavljena investicija zgrade u naselju Pofalići u iznosu od 9.054.935 KM;
 - uređaj za prečišćavanje otpadnih voda Butile u iznosu od 199.872.154 KM;
 - oprema Butile u iznosu od 15.532.472 KM.

Uprava je poduzela niz aktivnosti vezanih za isknjižavanje imovine Uredaja za prečišćavanje Butila. Nadzorni odbor Preduzeća je dana 16.02.2017.godine donio zaključak broj 14-02/17, o dopuni prijedloga Odluke od strane Uprave o korekciji greške koje se odnosi na demontiranje opreme na lokalitetu Uredaja za prečišćavanje otpadnih voda na Butilima. Nastaviti sa aktivnostima.

3. *Preduzeće ima organizaciju i stematizaciju koju je neophodno promjeniti shodno osnovnim ciljevima djelatnosti kojom se bavi. U okviru organizacije Preduzeće ima 24 organizacione jedinice koje u okviru sistematizacije imaju svaka svoju pojedinačnu službu, što po prirodi stvari dovodi do neefikasnosti u poslovanju s stanovišta komunikacije u okviru Preduzeća, kao i sa stanovišta pružanja usluga korisnicima.*

Uprava Preduzeća je u drugoj polovini 2016. godine uputila zahtjev i formirala Komisiju za izradu nove sistematizacije radnih mjesta. Krajem godine je Uprava utvrdila prijedlog koji je početkom 2017.godine upućen na Komisiju za usaglašavanje koeficijenata. Utvrđeni Prijedlog od strane Komisije je proslijeđen Sindikatu. Nastaviti sa aktivnostima.

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi sa gore navedenim pitanjima.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji i standardima revizije primjenjivim u Federaciji Bosne i Hercegovine. Naše odgovornosti prema tim standardima su više opisane u našem izvještaju u Odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju finansijskih izvještaja. Neovisni smo od Preduzeća u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima. Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da osiguraju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Značajna neizvjesnost u vezi sa vremenski neograničenim poslovanjem

Skrećemo pažnju na Napomenu 9. u finansijskim izvještajima u kojoj je navedeno da Preduzeće već duži niz godina ima ostvarenje gubitaka u poslovanju. U periodu 2012-2016. godina Preduzeće je ostvarilo ukupno 102.763.994 KM gubitka koji pokriva iz rezervi svake godine.

Preduzeće, na dan 31.12.2016. godine ima evidentirana sumnjiva i sporna potraživanja koja su uskladena sa principom rizičnosti naplate potraživanja u iznosu od 54.749.238 KM. Navedena potraživanja iz godine u godinu se povećavaju za prosječno 2 miliona KM, te predstavljaju 50% ostvarenih gubitaka u zadnjih pet godina.

Obaveze prema Elektroprivredi Sarajevo su visoko rizične. Preduzeće zbog neuravnoteženja tekućih sredstava i obaveza neće biti u mogućnosti redovno izmirivati ove obaveze čime ovaj dobavljač svojim odlukama može uticati na obavljanje djelatnosti Preduzeća.

Sve okolnosti ukazuju na postojanje značajne neizvjesnosti koja može uzrokovati značajnu sumnju u mogućnost Preduzeća da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem.

Detaljnije upravljanje rizicima definisali smo u napomeni 14.

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s tim pitanjima.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja jesu ona pitanja koja, po našoj profesionalnoj prosudbi, su od najveće važnosti u našoj reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Osim pitanja opisanog u "Odjeljku o značajnoj u neizvjesnosti u vezi s vremenski neograničenim poslovanjem" utvrdili smo da su niže navedena pitanja ključna revizijska pitanja koja treba objaviti u našem izvještaju:

1. Ključno pitanje je imovina javnog Preduzeća. Imovina je zastarjela i neophodne su strateške odluke u vezi s planiranjem novih investicija;
2. Zastarjela imovina dovodi do značajnih gubitaka vode što pada na teret poslovanja Preduzeća, tako da je ključno pitanje za Preduzeće način fakturisanja i kontrole potrošnje vode kao i naplata u kolektivnim stanovanjima.
3. Preduzeće ima značajne obaveze prema dobavljaču Elektroprivredi Sarajevo što predstavlja visoki rizik sa stanovišta dodatnih kamata i sudskih troškova.
4. Preduzeće ima evidentirana primljena značajna namjenska sredstva koja nije realizovao, a da pri tome novčane transakcije ne odražavaju visinu namjenskih sredstava.

Informacije različite od finansijskih izvještaja i revizorov izvještaj o njima

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije ne uključuju finansijske izvještaje i naš revizorski izvještaj o njima.

Naše mišljenje o finansijskim izvještajima ne obuhvata ostale informacije i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima. U vezi s našom revizijom finansijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne finansijskim izvještajima ili našim saznanjima stecenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. Ako, utvrđeno na poslu kojeg smo obavili, zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtjeva da izvjestimo tu činjenicu. U tom smislu mi nemamo nešto za izvjestiti.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Uprava Preduzeća je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, kao i za one interne kontrole za koje Uprava smatra da su neophodne da omoguće sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajno pogrešno prikazivanje uslijed prevare ili pogreške.

Revizorove odgovornosti za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utiču na ekonomski odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtjevima

Rad Preduzeća, pored niza pratećih zakona, vezan je za sljedeću najznačajniju Zakonsku regulativu:

1. Zakon o privrednim društvima FBiH ("Sl.novine FBiH" broj: 81/15);
2. Zakon o javnim preduzećima sa izmjenama FBiH ("Sl.novine FBiH", broj: 8/05, 81/08, 22/09, 109/12);
3. Zakon o komunalnoj djelatnosti KS sa dopunama i izmjenama ("Sl. Novine KS", broj: 14/16, 43/16);
4. Zakon o vodama Kantona Sarajevo ("Sl. Novine KS", broj: 18/10, 43/16).

Svake odluke u vezi sa poslovanjem Preduzeća ne mogu se donositi bez primjene gore navedenih Zakonskih regulativa.

Ovlašteni revizor

Adis Hatibović, dipl.oec.

Recont d.o.o. Zenica

Branislava Nušića broj 7

Direktor Viteškić Indira, dipl.oec.

Zenica, mart/2017. godine

